

Avtale om vertskommunesamarbeid mellom Ål kommune og Hol kommune om opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Utvalg for kultur og levekår	
	Formannskap	
	Kommunestyre	

Rådmannens innstilling

1. Hol kommunestyre vedtar «Avtale om vertskommunesamarbeid mellom Ål kommune og Hol kommune om opplæring i «norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere».
2. Hol kommunestyre vedtar å delegere myndighet for å fatte vedtak nevnt i samarbeidsavtalen til Ål kommune (ved Ål introserter).

Saken avgjøres av

Kommunestyret

Vedlegg

Vedlegg

- 1 Vertskommuneavtale mellom Ål kommune og Hol kommune om opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Saksopplysninger

Ål kommune og Hol kommune har i mange år samarbeidet om opplæring i norsk og samfunnskunnskap ved Ål introserter. Den siste avtalen mellom kommunene er fra 2009 og må revideres for å tilpasses gjeldende regelverk.

Samarbeidet gjelder ikke bare kjøp av en tjeneste, men også overføring av offentlig myndighet (Ål introserter får myndighet til å treffe vedtak på vegne av Hol kommune). Hvis en kommune utfører oppgaver og får myndighet til å treffe vedtak for en annen kommune skjer dette etter reglene i kommuneloven kapittel 20, jf. Kommunelova § 20-1.

Det krever:

1. at avtalen oppfyller minstekravene til samarbeidsavtale i § 20-4
2. at avtalen blir vedtatt i kommunestyret både i Hol og Ål
3. at Hol kommunestyre vedtar å delegere myndighet til Ål. Dette kan skje samtidig som de handler avtalen, men det er viktig at det er to vedtak (et delegeringsvedtak og et vedtak om godkjenning av samarbeidsavtalen).

Etter avtalen er inngått skal statsforvalteren varsles om samarbeidet fra Ål kommune, jf. § 20-4 (5). Avtalen i vedlegget oppfyller kravene til samarbeidsavtale i kommunelovas § 20-4.

Tilbud ved Ål introserter:

Ål introserter tilbyr opplæring i norsk og samfunnskunnskap til voksne innvandrere fra Ål kommune og Hol kommune. Elevene er delt inn i klasser etter nivå og progresjon, fra analfabeter til viderekomne. Undervisninga omfatter også blant annet bransjekurs, arbeidsnorsk og opplæring i grunnleggende digitale ferdigheter. Pr. 31.12.24 hadde introserteret cirka 80 elever fordelt på seks klasser. Lærere ved introserteret følger opp deltakere som har praksis som en del av introduksjonsprogrammet sitt ute på praksisplassene i både Hol og Ål, i samarbeid med flyktningkonsulenter fra respektive kommune.

Ål introserter fattet vedtak om norskopplæring og skriv norskplaner for alle elever. Det blir også fattet vedtak om fritak fra opplæring/prøver i norsk/samfunnskunnskap. Det blir gjennomført elevsamtaler, brukerundersøkelser osv.

Ål introserter er godkjent prøvested og gjennomfører norskprøver to ganger i året. I tillegg arrangerer senteret prøver i samfunnskunnskap, samt statsborgerprøve.

Introserteret har digitale tilbud i norskopplæring, som skal gjøre det lettere for deltakerne å kombinere jobb og norskopplæring. Opplæring i grunnleggende digitale ferdigheter er en del av undervisningen.

Ål kommune og Hol kommune samarbeider om lovpålagt foreldrerettleiingskurs, kurs i livsmestring og karrierekompetanse m.m. i introduksjonsprogrammet, som delvis innlemmes i undervisningen.

Målet med opplæring i norsk og samfunnskunnskap er å gi elevene relevant og tilpasset opplæring, forberede elevene på norsk arbeids- og samfunnsliv, og bidra til å gjøre elevene til aktive deltakere i lokalsamfunna våre.

Elevtall:

Elevtallet ved Ål introserter svinger i takt med den politiske situasjonen, både nasjonalt og internasjonalt. Elevtallet gjekk betraktelig opp i 2022 i forbindelse med krigen i Ukraina, og har

hold seg på et høyt nivå siden. Det er forventet at elevtallet vil minke i takt med nedgang i bosettinger fremover.

31.12.24: 80 elever

31.12.23: 100 elever

31.12.22: 90 elever

31.12.21: 30 elever

31.12.20: 25 elever

31.12.19: 20 elever

Rettigheter/målgruppe:

Ordningen med opplæring i norsk og samfunnskunnskap gjelder for innvandrere. Det vil si personer som har oppholdstillatelse i Norge etter utlendingsloven. Det foreligger en statlig oversikt på oppholdstillatelser som gir rett og plikt til deltaking i opplæringen etter Integreringsloven § 27, det omfatter blant annet flyktninger, overføringsflyktninger, fordrevne med kollektiv beskyttelse og familiegjenforente.

Arbeidsinnvandrere og andre innvandrere ikke nevnt i § 27, kan selv velge å betale for opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Pr. 1.4.25 er det 6 betalingselever fra Hol kommune.

Kompetansekrav til lærere i voksenopplæring:

Den som skal undervise i norsk i kommunen etter integreringsloven skal ha relevant faglig og pedagogisk kompetanse. Med relevant faglig kompetanse menes 30 studiepoeng i faget norsk som andrespråk i tillegg til å fylle kravene for tilsetning i undervisningsstilling i kapittel 14 i forskrift til opplæringsloven. Riktig kompetanse hos lærerne har stor betydning for kvaliteten i opplæringa i norsk for voksne innvandrere.

Pr. 1.1.25 er det tilsatt 7 lærere og en teamleder ved introcenteret. En av lærerne har avsatt 20% av stillingen som karriererettleder. Teamleder har ansvar for daglig drift av voksenopplæringen, i tillegg til pedagogisk utviklingsarbeid.

Forhold til overordnet plan

Ingen vurderte

Miljøkonsekvenser

Ingen vurderte

Økonomiske konsekvenser

Se punkt om økonomi i vertskommuneavtalen.

Norsktilskuddet er et øremerket statlig tilskudd som skal dekke kommunens utgifter til voksne innvandrere med rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Kommunen mottar tilskudd pr. elev som har rett til opplæring i norsk (og samfunnskunnskap). Hol kommune overfører norsktilskuddet kommunen mottar til Ål kommune.

Oversikt over norsktilskudd siste 8 år:

Oversikt norsktilskudd Hol:	
2024	2 413 366,00
2023	2 521 134,00
2022	1 735 400,00
2021	446 000,00
2020	681 157,00
2019	1 153 878,00
2018	1 985 404
2017	1 018 100,00

Kommunene får ikke norsktilskudd for betalingselever.

Vurdering

Samarbeid om opplæring i norsk og samfunnskunnskap mellom kommunene gjør at ressurser kan brukes på en effektiv måte og gir opplæringa høyere kvalitet enn den enkelte kommune har mulighet til på egenhånd.

Bosettings- og elevtall varierer fra år til år. De siste årene har det kommet nye læreplaner og flere lovkrav til kommunene. Erfaringen har vist at det er viktig for kommunene å ha en robust tjeneste i bunn, for å sikre kontinuitet og kvalitet, holde fram med utvikling av tjenestetilbud og for å bevare kompetansen i avdelingen. Det er også nyttig for å sikre et system som bedre kan håndtere oppgang og nedgang i bosetting og elevtall, samt arbeide med å utvikle tilbud ved en eventuell framtidig nedgang i bosettingstall.

Gjennom å samarbeide er det også flere muligheter til å utvikle tilbud mer tilpasset den enkelte elev, og behovet i samfunnet/det lokale næringslivet.

Kommunene har mulighet til å samarbeide utover vedlagt avtale, for eksempel gjennom å utvikle tilbud om norskopplæring til private bedrifter eller lignende.